

Dodatek B

**Programy ramowe zajęć dodatkowych (do wyboru) realizowanych
w ramach studiów doktoranckich w dyscyplinie**

budowa i eksploatacja maszyn

Kod	D	W	0	1	M	B
Nazwa przedmiotu: Identyfikacja obiektów						
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn		Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:	Katedra Automatyki i Robotyki					
Przedmioty poprzedzające:	-					
Liczba godzin:	W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0	
<p>Cel zajęć:</p> <p>Modele matematyczne obiektów (procesów, zjawisk) uzyskuje się poprzez modelowanie fizyczne lub na drodze eksperymentu identyfikacyjnego (analiza sygnałów wejścia-wyjścia oraz związków pomiędzy nimi). W ramach przedmiotu słuchacz uzyska wiedzę na temat możliwych do uzyskania modeli matematycznych poprzez identyfikację procesu. Szczegółowe wiedza dotyczyć będzie metod pobudzania obiektu, uzyskania i redukcji modeli oraz ich przekształcania do pożądanej postaci.</p>						
<p>Program ramowy:</p> <p>Metody i rodzaje pobudzeń. Modele wejścia/wyjścia: ARMAX, parametrów Markowa, modalne. Redukcja modeli z wykorzystaniem wartości szczególnych i ortogonalizacji. Identyfikacja strukturalna i parametryczna. Metody funkcji odpowiedzi częstotliwościowej. Metoda ARX i ERA. Metoda obserwatorów o czasie skończonym. Identyfikacja układów ze sprzężeniem zwrotnym.</p>						
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ljung L.: System Identification. Theory for the User., PTR Prentice Hall. Upper Saddle River, NJ.1999. 2. Soderstrom T., Stoica P.: System Identification. PTR Prentice Hall. Upper Saddle River , NJ.1989. (Polskie wydanie: Identyfikacja systemów, PWN 1997) 3. Jer-Nan Juang.: Applied System Identification. Prentice Hall. Englewood Cliffs , NJ.1994. 4. Uhl Tadeusz.: Komputerowo wspomagana identyfikacja modeli konstrukcji mechanicznych. WNT Warszawa 1997. 						
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Gosiewski		

Kod	D	W	0	2	M	B					
Nazwa przedmiotu:		Mechanika kompozytów									
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:		Katedra Automatyki i Robotyki									
Przedmioty poprzedzające:		Mechanika ciała stałego									
Liczba godzin:		W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0					
Cel zajęć: Opanowanie podstaw mechaniki technicznej kompozytów.											
Program ramowy:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tensory materii i struktury – równania konstytutywne. 2. Wpływ symetrii na właściwości tensorów na przykładzie tensorów podatności, magnetostrykcji, rozszerzalności cieplnej itp. 3. Wytężenie kompozytów. 4. Prognozowanie właściwości fizycznych dla wybranych struktur kompozytów. 5. Przykłady optymalnych struktur kompozytów dla określonych funkcji celu. 6. Model struktury teoretycznej a możliwości technologiczne. 											
Literatura:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Christensen R. M.: Mechanics of Composite Materials, N. Y. 1979. 2. Kapuściński J.: Puciłowski K., Wojciechowski S., Kompozyty, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1993. 3. Wilczyński A. P.: Polimerowe kompozyty włókniste, WNT, Warszawa 1996 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował						
				21.05.2007	Prof. nzw. dr hab. inż. Kazimierz Puciłowski						

Kod	D	W	0	3	M	B
Nazwa przedmiotu: Stosowana teoria plastyczności						
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów: III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:	Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej					
Przedmioty poprzedzające:	Mechanika ciała stałego					
Liczba godzin:	W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0	
Cel zajęć: Znajomość z teorią plastyczności i metodami rozwiązywania zagadnień sprężysto-plastycznych						
Program ramowy:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Równania teorii plastycznego płynięcia 2. Twierdzenia ekstremalne teorii plastyczności i ich zastosowanie w mechanice ośrodków plastycznych 3. Opis procesów obróbki plastycznej metodami teorii plastycznego płynięcia 4. Opis przepływów plastycznych dla ośrodków sypkich i ziarnistych 5. Podstawy naukowe eksperymentu technologicznego 6. Metody matematyczne mechaniki ośrodków plastycznych 						
Literatura:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczepiński W.: Wstęp do procesów obróbki plastycznej. PWN, Warszawa, 1987. 2. Piwnik J.: Modelowanie procesów plastycznego płynięcia. PB, Białystok, 1993. 3. Hosford W.F., Caddell R.M.: Metal forming. Mechanics and metallurgy. Prentice-Hall, International, Inc., 1983. 						
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. zw. dr hab. inż. Jan Piwnik		

Kod	D	W	0	4	M	B
Nazwa przedmiotu: Sterowanie drganiami układów mechanicznych						
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów: III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:		Katedra Automatyki i Robotyki				
Przedmioty poprzedzające:		Dynamika układów mechanicznych				
Liczba godzin:		W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0
Cel zajęć: <ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę aktywnych układów sterowania drganiami, • zapoznać z typowymi rozwiązaniami układów sterowania drganiami, • przedstawić wybrane aplikacje układów sterowania drganiami, 						
Program ramowy: <p>Drgania układów o jednym stopniu swobody. Drgania układów o wielu stopniach swobody. Drgania układów o rozłożonych parametrach. Rozprężanie modalne modelu matematycznego. Redukcja modelu. Elementy wykonawcze stosowane do sterowania drganiami. Piezoelektryki. Łożyska magnetyczne. Układy z kolokacją elementów pomiarowych i elementów wykonawczych. Nielokowane układy sterowania. Strategia sterowania układów o jednym wejściu i jednym wyjściu. Strategia sterowania układów o wielu wejściach i wielu wyjściach.</p>						
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Istován L. Vév, Leo L. Baranek: Noise and vibration control end applications, John Wiley & Sons, INC, New York 2006. 2. André Preumont: Vibration Control of Active Structure An Introduction 2nd Edition, KLUWER Academic Publishers 2002. 						
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Gosiewski		

Kod	D	W	0	5	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Mechanika lotu				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:			Katedra Automatyki i Robotyki								
Przedmioty poprzedzające:			Dynamika układów mechanicznych								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć: Zapoznanie się z wybranymi problemami mechaniki lotu samolotu.											
Program ramowy: Podstawowe zagadnienia aerodynamiki samolotu. Osiągi samolotu. Równowaga momentów, stateczność statyczna i sterowność statyczna samolotu. Równania ruchu samolotu. Zasady linearyzacji równań ruchu. Klasyczne zagadnienia stateczności i sterowności dynamicznej samolotu. Wybrane zagadnienia nieliniowej dynamiki lotu. Symulacyjne badanie dynamiki ruchu samolotu.											
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Etkin B, Dynamics of atmospheric flight, J. Willey & Sons, NY, London 2002. 2. Padami B. Dynamics of atmospheric flight, AIAA Ed. Series, Reston VA, 2003. 3. Sibilski K., Modelowanie i symulacja dynamiki ruchu obiektów latających, Wyd. MH, Warszawa 2004. 4. Zipfel P., Modeling and simulation of aerospace vehicles dynamics, AIAA Ed. Series, Reston, VA, 2000. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. dr hab. inż. Krzysztof Sibilski					

Kod	D	W	0	6	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Procesy niszczenia materiałów				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Inżynierii Materiałowej i Technologii Maszyn								
Przedmioty poprzedzające:											
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Poszerzenie wiedzy w zakresie procesów i mechanizmów niszczenia materiałów, szczególnie w wyniku tarcia, korozji, erozji, kawitacji i degradacji strukturalnej.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Klasyfikacja procesów zużycia materiałów. Procesy fizyczne zmęczenia i pękania materiałów. Korozja chemiczna i elektrochemiczna. Korozja naprężeniowa i mikrobiologiczna. Erozyjne procesy niszczenia. Elektroerozja. Kawitacja i zużycie kawitacyjne. Zużycie tribologiczne. Degradacja strukturalna materiałów.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ashby M.F., Jones D.R.H. : Materiały inżynierskie. T. 1, 2. WNT, Warszawa 1997 2. Pod red. Woropay'a M. : Podstawy racjonalnej eksploatacji maszyn. Wyd. ATR Bydgoszcz, Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu, Radom 1996 3. Łuczak A., Mazur T. : Fizyczne starzenie elementów maszyn. WNT, Warszawa 1991 4. Weroński A.: Zmęczenie cieplne metali, WNT, Warszawa 1983. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu:		Program opracował					
				21.05.2007		Prof. zw. dr hab. inż. Jan R. Dąbrowski					

Kod	D	W	0	7	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Mechatronika i systemy mechatroniczne				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:			Katedra Automatyki i Robotyki								
Przedmioty poprzedzające:			-								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Przedstawienie pewnego zestawu zintegrowanej wiedzy mechaniczno-elektroniczno-komputerowej, jaki jest konieczny do rozumienia i projektowania nowoczesnych maszyn i urządzeń technicznych.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Wprowadzenie: Podstawowe pojęcia mechatroniki. Analiza procesowa systemów mechatronicznych. Tworzenie modeli i pojęcie funkcji w mechatronice. Funkcje kinematyczne, kinetyczne i mechatroniczne. Istota projektowania mechatronicznego. Komponenty mechatroniczne: sensory, aktory, mikroprocesory, pamięci, magistrale. Modelowanie i obliczanie robota przemysłowego: model kinematyczny, kinematyka różniczkowa i statyka, planowanie trajektorii, model dynamiczny, regulacja osi robota. Modele systemowe urządzeń mechatronicznych: mechatroniczne systemy działaniowe. mechatroniczne systemy rzeczowe, mechatroniczne systemy socjotechniczne. Powstawanie systemów mechatronicznych, użytkowanie systemów mechatronicznych.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heimann B., Gerth W., Popp K.: Mechatronika Komponenty, metody, przykłady. PWN, Warszawa 2001 (przekład z języka niemieckiego: M. Gawrysiak). 2. Gawrysiak M.: Mechatronika i projektowanie mechatroniczne, Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok 1997. 3. Gawrysiak M.: Analiza systemowa urządzenia mechatronicznego. Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok 2003. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Marek Gawrysiak					

Kod	D	W	0	8	M	B					
Nazwa przedmiotu:		Odnawialne źródła energii									
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:		Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej									
Przedmioty poprzedzające:		Wymiana ciepła									
Liczba godzin:		W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0					
Cel zajęć: Zapoznanie studentów z energią odnawialną i technologią jej wykorzystania.											
Program ramowy:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia konwersji energii cieplnej i mechanicznej. 2. Zagadnienia niedoskonałości termodynamicznej w aspekcie wykorzystania energii odnawialnych. 3. Zagadnienia zasobów i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce i w Unii Europejskiej. 4. Podstawo teoretyczne helioenergetyki. Zagadnienia modelowania pracy kolektorów słonecznych. Zagadnienia magazynowania energii cieplnej. Modelowanie systemów helioenergetycznych z magazynowaniem energii cieplnej w przemianach fazowych. 5. Zagadnienia konwersji energii mechanicznej i cieplnej akwenów morskich i wód oceanicznych. 6. Podstawy hydroenergetyki. 7. Wykorzystanie energii geotermicznej. Zagadnienia oszacowania wydajności złoża geotermalnego. 8. Zagadnienia spalania biomasy oraz współspalania w nowoczesnej energetyce cieplnej. 9. Zagadnienia wykorzystania energii cieplnej odpadowej. Trójgeneracja. Energetyka cieplna rozproszona w aspekcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 											
Literatura:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lewandowski W.M.: Proekologiczne odnawialne źródła energii, wyd. III, WNT, Warszawa, 2005. 2. Kucowski J., Laudyn D., Przekwas M.: Energetyka a ochrona środowiska, WNT, Warszawa, 1997. 3. Marecki J.: Podstawy przemian energetycznych, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1995. 4. Mikielewicz J., Cieśliński J.T.: Niekonwencjonalne urządzenia i systemy konwersji energii, Ossolineum, Wrocław 1999. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007			Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Dariusz Butrymowicz					

Kod	D	W	0	9	M	B
Nazwa przedmiotu: Modelowanie procesów ciepło-przepływowych						
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn		Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:		Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej				
Przedmioty poprzedzające:		Mechanika płynów, Wymiana ciepła				
Liczba godzin:		W – 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0
Cel zajęć: Zdobycie wiedzy w zakresie konstruowania modeli procesów ciepło-przepływowych ukierunkowanych na aplikacje praktyczne.						
Program ramowy: Pojęcia podstawowe: system, objętość kontrolna, powierzchnia kontrolna. Podstawy bilansowania własności ekstensywnych dla objętości kontrolnej i równania zamknięcia opisów modelowych. Całkowe i różniczkowe formy równań bilansu masy, pędu i energii dla objętości kontrolnej. Uproszczenia opisów modelowych. Warunki brzegowe i początkowe. Modele skupione i rozłożone. Zastosowania modelowania. Modele procesów dla wymienników ciepła jednofazowych i ze zmianą fazy. Modele procesów dla sprężarek, silników tłokowych i turbin. Modele procesów ze spalaniem. Modele procesów w budynkach. Modelowanie złożonych systemów przepływowych płynów ściśliwych i nieściśliwych w kanałach i minikanalach.						
Literatura: 1. Mikielewicz J. Modelowanie procesów ciepło-przepływowych, Zakład Narodowy Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, 1995. 2. Shah R. K., Sekulic D., Fundamentals of heat exchanger design. Wiley&Sons, 2003. 3. Kakac S., Boilers, evaporators and condensers, Wiley&Sons, 1991.						
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż Teodor Skiepmo		

Kod	D	W	1	0	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Bilansowanie masy, pędu i energii				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej								
Przedmioty poprzedzające:			Mechanika płynów, Wymiana ciepła								
Liczba godzin:			W – 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Zapoznanie z formalizmem zasad leżących u podstaw kreowania fenomenologicznych opisów (ilościowych i jakościowych) sprzężonych zjawisk hydro-(aero-) dynamiki oraz wymiany ciepła w ośrodkach jednofazowych.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Omówienie fundamentalnych praw zachowania, zasady zachowania: masy, pędu, momentu pędu, energii oraz entropii w sformułowaniach klasycznych. Pojęcia podstawowe (klasyfikacja wielkości fizycznych, pojęcie układu oraz objętości kontrolnej, podstawy bilansowania wielkości ekstensywnych). Zasób wielkości ekstensywnej. Sformułowanie podstawowego postulatu bilansowego (definicja członów produkcji, transportu, akumulacji) oraz całkowitej i różniczkowej postaci ogólnego równania bilansu wielkości fizycznych. Sformułowanie całkowitych oraz różniczkowych równań bilansu masy. Problem domknięcia równań – warunki brzegowe. Dyskusja możliwych definicji objętości kontrolnych (w opisach o parametrach skupionych oraz rozłożonych). Sformułowanie całkowitych oraz różniczkowych równań bilansu pędu ze szczególnym uwzględnieniem modelowego opisu naprężeń w postaci gęstości sił powierzchniowych działających na elementy płynu. Problem domknięcia równań bilansu pędu: konstytutywne modele tensora naprężeń, warunki brzegowe. Sformułowanie całkowitych oraz różniczkowych równań bilansu energii: całkowitej, mechanicznej (kinetycznej i potencjalnej), energii wewnętrznej. Problem domknięcia równań bilansu energii wewnętrznej: reprezentacja bilansów wyrażanych za pośrednictwem temperatury oraz entalpii, warunki brzegowe. Sformułowanie równania bilansu entropii (podstawowe postulaty fenomenologicznej termodynamiki procesów nieodwracalnych).</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bird R.B., Stewart W. E., Lightfoot E. N.: Transport phenomena, Wiley, New York 1960. 2. Rutkowski J.: Podstawy bilansowania masy, pędu, energii i entropii. WPW, Warszawa 1976. 3. Slattery J. C.: Advanced transport phenomena, Cambridge University Press, Cambridge 1999. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu:		Program opracował					
				21.05.2007		dr inż. Józef Gościak					

Kod	D	W	1	1	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Spalanie				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:			Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej								
Przedmioty poprzedzające:			Mechanika płynów								
Liczba godzin:			W – 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Zdobycie przez studentów wiedzy w zakresie procesów spalania oraz umiejętności ich fenomenologicznego rozumienia i modelowego opisywania.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Wprowadzenie. Paliwa. Stechiometria spalania. Wyznaczanie zapotrzebowania powietrza i objętości spalin. Bilans energii dla procesu spalania i teoretyczna temperatura płomienia. Modele spalania: spalanie cząstki paliwa stałego w nieruchomym utleniaczu, spalanie kropli paliwa ciekłego w nieruchomym utleniaczu, spalanie paliwa gazowego. Kinetyka procesów spalania. Modelowanie procesów spalania: bilans masowy paliwa i utleniacza, równanie energii, zamykanie modeli procesów spalania. Zapłon i samozapłon. Spalanie i kataliza w silnikach spalinowych. Spalanie mieszanek homogenicznych i uwarstwionych. Spalanie w silniku raketowym. Spalanie w strumieniu laminarnym i turbulentnym: modele procesów. Spalanie fluidalne. Modele rozprzestrzeniania się płomieni. Spalanie odpadów. Spalanie niskoemisyjne. Badania doświadczalne procesów spalania.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kowalewicz A.: Podstawy procesów spalania, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2000. 2. Kordylewski W.: Spalanie i paliwa, Wyd.3 popr. i uzup., Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2001. 3. Wolańskiego P.: Problemy spalania w silnikach spalinowych, Przedsiębiorstwo Konstrukcyjno-Badawcze PRO-MO, Warszawa 2000. 4. D. B. Spalding: Combustion and mass transfer, Pergamon Press, 1985. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Teodor Skiepkó					

Kod	D	W	1	2	M	B					
Nazwa przedmiotu: Matematyczne metody mechaniki pękania											
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:			Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej								
Przedmioty poprzedzające:			Matematyka stosowana, Mechanika ciała stałego								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć: Zapoznanie się z metodami znalezienia rozwiązań analitycznych teorii sprężystości ciał ze szczelinami.											
Program ramowy: Metody przekształceń całkowych Fouriera i Hankela w mechanice pękania. Płaskie i antypłaskie zagadnienia teorii sprężystości płaszczyzny ze szczeliną prostoliniową. Zagadnienie teorii sprężystości przestrzeni ze szczeliną kołową o symetrii osiowej. Rozkład naprężeń w pobliżu wierzchołka szczeliny. Współczynniki intensywności naprężeń. Metoda osobliwych równań całkowych w zagadnieniach dwuwymiarowych mechaniki pękania. Równania całkowe w zagadnieniach płaskich i antypłaskich teorii sprężystości płaszczyzny ze szczelinami krzywoliniowymi. Rozwiązania analityczne zagadnień dwuwymiarowych dla szczeliny wzdłuż łuku okręgu.											
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sneddon I. N.: Przekształcenia Fouriera, IL, Moskwa 1955. 2. Neimitz A.: Mechanika pękania, PWN, Warszawa 1998. 3. Panasiuk W. W., Sawruk M. P., Datsyszyn O. P.: Rozkład naprężeń w pobliżu szczelin w płytach i powłokach, Naukowa dumka, Kijów 1976. 4. Sawruk M. P.: Zagadnienia dwuwymiarowe teorii sprężystości ciał ze szczelinami, Naukowa dumka, Kijów 1981. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu: 21.05.2007			Program opracował Prof. zw. dr hab. Mykhaylo Savruk				

Kod	D	W	1	3	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Zagadnienia cieplne tarcia				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn				Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne			
Jednostka prowadząca:			Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej								
Przedmioty poprzedzające:			Mechanika ciała stałego, Tribologia I, Termomechanika								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Nauczanie analitycznych i numerycznych metod wyznaczania pól temperatury i naprężeń, wywołanych procesami generacji ciepła i zużycia termomechanicznego pod czas tarcia</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Podstawy teorii kontaktu termicznego w warunkach tarcia lokalnego: Ciepło tarcia. Wymiana ciepła pomiędzy ciałami podczas tarcia. Średnia temperatura na kontakcie. Błysk temperaturowy.</p> <p>Stacjonarny kontakt termiczny: Stała lub zmienna gęstość potencjału na prostokątnym i eliptycznym obszarze kontaktu; Temperatura podczas obracania się. Wpływ wymiany ciepła z powierzchni wolnych na rozkład temperatury.</p> <p>Quasi-stacjonarna generacja ciepła podczas tarcia: Warunki brzegowe. Temperatura na kontakcie dla rozkładu ciśnienia według Hertz'a. Procesy cieplne podczas szlifowania i sterowanie jakością powierzchni.</p> <p>Niestacjonarne wytwarzanie ciepła na skutek tarcia: Osiosymetryczne zagadnienia przewodnictwa cieplnego dla półprzestrzeni z dowolnym czasowym i przestrzennym rozkładem intensywności strumienia ciepła. Poruszający się ze stałą prędkością kołowy obszar nagrzewania.</p> <p>Lokalny kontakt ciał sprężystych z uwzględnieniem zużycia ich powierzchni. Warunki brzegowe na powierzchniach tarcia. Równania całkowite dla wyznaczenia rozkładu ciśnienia. Zużycie termomechaniczne.</p> <p>Zagadnienia cieplne tarcia podczas hamowania: Ogólne postawienie zagadnienia przewodnictwa cieplnego podczas tarcia. Wyznaczenie pola temperaturowego, średniej temperatury powierzchni tarcia i błysku temperaturowego. Współczynnik rozdzielenia strumieni ciepła. Dobór materiałów par tarcia na podstawie rozrachunku temperaturowego reżimu.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barber J.R., Elasticity, Kluwer Academic Publ., London 1992. 2. Sneddon I.N. Use of Integral Transforms, McGraw-Hill Book Co., Inc., New York 1972. 3. Ozisik N.M. Heat Conduction, John Wiley and Sons, New York 1980. 4. Nowacki W. Thermoelasticity, PWN, Warsaw 1986. 5. Noda N., Hetnarski R., Tanigawa Y., Thermal Stresses, Taylor and Francis 2003. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie			Data opracowania programu:		Program opracował					
				21.05.2007		Prof. dr hab. Oleksandr Yevtushenko					

Kod	D	W	1	4	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Metody rozwiązywania zagadnień teorii sprężystości				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej								
Przedmioty poprzedzające:			Mechanika ciała stałego								
Liczba godzin:			W - 28	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć:											
Zapoznanie się z wybranymi metodami rozwiązywania zagadnień teorii sprężystości obciążeniami kontaktowymi.											
Program ramowy:											
<p>Rozwiązywanie płaskich zagadnień metodą potencjałów zespolonych. Rozwiązywanie zagadnień dotyczących warstwy metodą przekształceń całkowych: Fouriera (zagadnienia płaskie), Hankela (zagadnienie osiowo-symetryczne), podwójne przekształcenie Fouriera (zagadnienie trójwymiarowe). Konstruowanie rozwiązań metodą funkcji Greena. Zagadnienia dotyczące siły skupionej w półprzestrzeni nieograniczonej lub na granicy półprzestrzeni sprężystej. Rozwiązanie asymptotyczne. Rozkład naprężeń w wierzchołku szczeliny. Wyznaczanie pola przemieszczeń i naprężeń w wybranych ośrodkach anizotropowych metodą potencjałów sprężystych. Konstruowanie rozwiązania teorii sprężystości w warstwie w zagadnieniu dotyczącym wybranych ośrodków gradientowych. Bezpośrednie metody numeryczne rozwiązywania zagadnień teorii sprężystości: metoda elementów skończonych oraz metoda elementów brzegowych.</p>											
Literatura:											
<ol style="list-style-type: none"> Muschelišvili N.I.: Nekotoryje osnovnyje zadači matematičeskoj teorii uprugosti, Nauka, Moskva 1966 (po rosyjsku). Nowacki W.: Zagadnienia termosprężystości. PWN, Warszawa 1960. Kulczycki R.: Przestrzenne zagadnienia kontaktowe termosprężystości, Rozprawy naukowe Nr 95, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2002. Timoshenko S., Goodier J.N.: Theory of elasticity, McGraw-Hill Book Company, New York 1951. Seweryn A.: Metody numeryczne w mechanice pękania, Wydawnictwo IPPT PAN, Warszawa 2003. Jaworski A.: Metoda elementów brzegowych. Zagadnienia potencjalne, Wydawnictwo Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2000. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował						
				21.05.2007	Prof. nzw. dr hab. Roman Kulchytskyy						

Kod	D	W	1	5	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Tribotechnika				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Inżynierii Materiałowej i Technologii Maszyn								
Przedmioty poprzedzające:			Tribologia I								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć:											
Poszerzenie możliwości w zakresie aplikacji wiedzy z tribologii w technice i technologii wytwarzania											
Program ramowy:											
<p>Wykład</p> <p>Zadania tribotechniki. Struktura i funkcje systemu tribologicznego. Tribofizyka. Tribochemia. Elementy biotribologii. Podział i ogólna charakterystyka materiałów eksploatacyjnych. Ciecze eksploatacyjne: podział i charakterystyka. Paliwa silnikowe. Substancje smarowe – przegląd. Metody badań tribologicznych. Aspekty tribologiczne w obróbce wiórowej metali. Tarcie i smarowanie w obróbce plastycznej metali. Systemy i urządzenia smarownicze. Zasady użytkowania i utylizacji cieczy eksploatacyjnych. Zagadnienia ekologiczne w tribotechnice.</p>											
Literatura:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hebda M., Wachal A.: Trybologia. WNT, Warszawa 1980 2. Dąbrowski J.R. Firkowski A., Gierzyńska-Dolna M.: Ciecze obróbkowe do skrawania metali. WNT, Warszawa 1988. 3. Gierzyńska-Dolna M.: Tarcie, zużycie, smarowanie w obróbce plastycznej metali, WNT, Warszawa 1988. 4. Zwierzycki W.: Oleje, paliwa i smary dla motoryzacji i przemysłu, Wyd. Instytut technologii i Eksploatacji, Radom 2001. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował						
				21.05.2007	Prof. zw. dr hab. inż. Jan R. Dąbrowski						

Kod	D	W	1	6	M	B
Nazwa przedmiotu: Mechanika ciał anizotropowych						
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów: III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:	Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej					
Przedmioty poprzedzające:	Mechanika ciała stałego					
Liczba godzin:	W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0	
Cel zajęć: Zapoznanie się z odkształcalnością i wytrzymałością ciał anizotropowych.						
Program ramowy: Równania konstytutywne tworzyw anizotropowych. Sprężystość liniowa – Duhamela Neumanna. Stałe podatności i sprężystości. Ciała ortotropowe, monotropowe, izotropowe. Stałe podatności przy obrotach osi. Sprężystość nieliniowa: tensory sprężystości wyższych rzędów. Wytrzymałość doraźna tworzyw anizotropowych. Kryteria: Goldenblata – Kopnowa, von Misesa, Tsai – Wu. Pełzanie ciał anizotropowych: liniowa lepkosprężystości, nieliniowa lepkosprężystość. Wytrzymałość długotrwała ciał anizotropowych.						
Literatura: 1. Melmajster A. K., Tamuž V. P., Teters G. A.: Soprotivlenije polimernych i kompozitnych materialov, Zinatne, Riga 1980. 2. Ochelski S.: Metody doświadczalne mechaniki kompozytów konstrukcyjnych, WNT, Warszawa 2004. 3. Czech M.: Identyfikacja nieliniowych równań konstytutywnych pełzania anizotropowych ciał lepkosprężystych. Wyd. PB, 1996.						
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Michał Czech		

Kod	D	W	1	7	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Tribologia II				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Budowy i Eksploatacji Maszyn								
Przedmioty poprzedzające:			Tribologia I								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć: Poznanie zagadnień projektowania węzłów tarcia.											
Program ramowy: Elastohydrodynamiczna teoria smarowania węzłów tarciovych. Metody rozwiązywania równań Reynoldsa (analityczna, numeryczna, analogowa). Samoorganizacja w systemach tribologicznych. Procesy dynamiczne przy tarcii ślizgowym i tocznym. Zagadnienia projektowania węzłów tarcia. Badania i pomiary parametrów tribologicznych. Tribofizyka i biotribologia.											
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hebda M., Wachal A.: Trybologia. Warszawa, WNT 1980. 2. Zwierzycki W.: Wybrane zagadnienia zużywania się materiałów w ślizgowych węzłach maszyn. Warszawa-Poznań, PWN 1990. 3. Kostetsky B.: The structural – energetic concept in the theory of friction and wear. Wear. 1992. V.159. Nr.1. 4. Крагельский И.В., Алисин В.В.: Трение, изнашивание и смазка, Машиностроение, Москва 1997. 5. Stachowiak Gwidon W., Batchelor Andrew W., Stachowiak Grazyna B.: Experimental methods in tribology, Amsterdam, Elsevier 2004 6. Mechanical tribology : materials, characterization, and applications, ed. by George E. Totten, Hong Liang, New York ; Basel ; Marcel Dekker 2004 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracowali Prof. zw. dr hab. inż. Jan Dąbrowski Prof. nzw. dr hab. inż. Jerzy Jachimowicz					

Kod	D	W	1	8	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Dynamika maszyn wirnikowych				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Automatyki i Robotyki								
Przedmioty poprzedzające:			Dynamika układów mechanicznych, Przetwarzanie sygnałów								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Maszyny wirnikowe są najpowszechniej budowanymi i stosowanymi maszynami. Ze względu na ilość generowanej energii określane są jako „maszyny krytyczne”, czyli maszyny, których awarie są niezwykle groźne dla życia człowieka i stanu środowiska. Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchacza ze zjawiskami dynamicznymi wywołanymi przez ruch obrotowy wirnika, z metodami pomiaru drgań i monitorowania stanu maszyny oraz jej diagnostyką.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Drgania wirnika z bezmasowym wałem i sztywnymi tarczami. Drgania wału o rozłożonej masie. Drgania asymetrycznego wirnika. Źródła drgań wymuszonych. Drgania nieliniowe. Łożyska: toczne, ślizgowe, magnetyczne. Systemy pomiaru i analizy drgań maszyn wirnikowych. Diagnostyka maszyn wirnikowych.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gosiewski Z., Muszyńska A.: Dynamika maszyn wirnikowych, Skrypt Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie, Koszalin 1982. 2. Yamamoto T., Ishida Y.: Linear and Nonlinear Rotordynamics, John Wiley & Sons, New York 2001. 3. Muszyńska A.: Rotordynamics, Taylor&Francis, Boca Raron, Fl, 2005. 4. Kiciński J.: Dynamika maszyn wirnikowych, IMP, Gdańsk 2005. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:			Program opracował				
				21.05.2007			Prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Gosiewski				

Kod	D	W	1	9	M	B					
Nazwa przedmiotu:		Chłodnictwo i klimatyzacja									
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:		Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej									
Przedmioty poprzedzające:		Mechanika płynów, Wymiana ciepła									
Liczba godzin:		W – 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0					
<p>Cel zajęć:</p> <p>Zapoznanie studentów ze współczesną techniką chłodniczą i klimatyzacyjną w aspekcie procesów cieplno-przepływowych i termodynamicznych wykorzystywanych w tej dziedzinie.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia termodynamiki obiegów lewobieżnych gazowych i parowych. 2. Urządzenia chłodnicze parowe sprężarkowe oraz absorpcyjne 3. Analiza obiegów urządzeń chłodniczych sprężarkowych 4. Własności termodynamiczne oraz termokinetyczne czynników chłodniczych i nośników ciepła oraz ich wpływ na efektywność energetyczną układów chłodniczych 5. Podstawy termodynamiki roztworów i obiegi urządzeń sorpcyjnych 6. Urządzenia strumienicowe. Niekonwencjonalne układy chłodnicze. 7. Chłodnictwo termoelektryczne. 8. Sprężarki chłodnicze. Chłodnicze wymienniki ciepła i aparatura pomocnicza. Zagadnienia wymiany ciepła i przepływy dwufazowe w urządzeniach chłodniczych 9. Zagadnienia automatyzacji pracy układów chłodniczych. 10. Procesy ciepłno-wilgotnościowe obróbki powietrza w systemach chłodniczych i klimatyzacyjnych 11. Obiegi klimatyzacyjne 12. Podstawy termodynamiczne techniki niskich temperatur 											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gutkowski K.M.: Chłodnictwo i klimatyzacja, WNT, Warszawa, 2003. 2. Bohdal T., Charun H., Czapp M.: Urządzenia chłodnicze sprężarkowe parowe, WNT, Warszawa, 2004. 3. Kalinowski K. i in.: Amoniakalne urządzenia chłodnicze, tom 1, MASTA, Gdańsk, 2000. 4. Bonca Z., Butrymowicz D., Targański W., Hajduk T.: Nowe czynniki chłodnicze i nośniki ciepła, MASTA, Gdańsk, 2004. 5. Brodowicz K., Dyakowski T.: Pompy ciepła, PWN, Warszawa, 1990. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował						
				21.05.2007	Prof. nzw. dr hab. inż. Dariusz Butrymowicz						

Kod	D	W	2	0	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Maszyny przepływowe				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Techniki Ciepłej i Inżynierii Rolniczej								
Przedmioty poprzedzające:			Mechanika płynów, Wymiana ciepła								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi wspólnymi dla całej grupy maszyn przepływowych tj. maszyn roboczych i silników.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maszyny przepływowe, definicje i określenia, funkcje. 2. Ciepłne i hydrauliczne maszyny wirnikowe, silniki strumieniowe i strumienice. 3. Bilans energii i entropii dla maszyn przepływowych. 4. Moc maksymalna maszyny przepływowej. 5. Termodynamiczne przemiany porównawcze, procesy przepływowe adiabatyczne i nieadiabatyczne. 6. Sprawność konwersji energii w procesach ekspansji i kompresji. 7. Sprawność mechaniczna i efektywna maszyny przepływowej. 8. Stopień maszyny przepływowej, trójkąty prędkości. 9. Równanie energii dla stopnia i jego elementów. 10. Stopień turbiny ciepłej, adiabatyczny i nieadiabatyczny stopień turbinowy. 11. Stopień sprężarki. 12. Wskaźniki dla stopnia maszyny przepływowej. 13. Stopnie maszyn ekspansyjnych i sprężających. 14. Charakterystyka stopnia (stopień turbiny osiowej, promieniowej, sprężarki, pompy). 15. Wentylatory 16. Strumienice, równania bilansu, charakterystyki 17. Kryteria podobieństwa maszyn przepływowych 											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puzyrewski R., Podstawy teorii maszyn wirnikowych w ujęciu jednowymiarowym, Ossolineum Wrocław, Warszawa 1992. 2. Chmielniak T. J., Maszyny przepływowe, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice, 1997. 3. Chmielniak T., Podstawy teorii profilów i palisad łopatkowych, Ossolineum Wrocław, Warszawa 1990. 4. Bejan A., Advanced Engineering Thermodynamics, Wiley, New York, 1988. 											
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował						
				21.05.2007	Prof. nzw. dr hab. inż. Teodor Skiepmo						

Kod	D	W	2	1	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Inżynieria powierzchni				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Inżynierii Materiałowej i Technologii Maszyn								
Przedmioty poprzedzające:			-								
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
Cel zajęć:											
Uzupełnienie wiedzy w zakresie budowy i kształtowania warstwy wierzchniej materiałów.											
Program ramowy:											
<p>Pojęcie powierzchni. Opis warstwy wierzchniej. Eksploatacyjna warstwa wierzchnia (EWW). Techniki wytwarzania warstw powierzchniowych: metody technologiczne, techniki elektronowe, techniki laserowe, implantacja jonów. Nanoszenie próżniowe (CVD, PVD). Powłoki. Metody badań warstw wierzchnich.</p>											
Literatura:											
<ol style="list-style-type: none"> 1. Burakowski T., Wierchoń.: Inżynieria powierzchni metali. WNT, Warszawa 1995. 2. Kloc R., Cienkie warstwy metaliczne. PWN, Warszawa 1974. 3. Bunshan R.F.: Deposition technologies for films and coatings. Noyes Publ., Park Ridge, New York 1982. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu:		Program opracował					
				21.05.2007		Prof. zw. dr hab. inż. Jan R. Dąbrowski					

Kod	D	W	2	2	M	B					
Nazwa przedmiotu:							Systemowa teoria techniki				
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne				
Jednostka prowadząca:			Katedra Automatyki i Robotyki								
Przedmioty poprzedzające:											
Liczba godzin:			W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0				
<p>Cel zajęć:</p> <p>Pokazanie całościowego, ponaddiscyplinowego podejścia do analizowania i syntezy urządzeń technicznych. Ukazanie społecznego charakteru techniki i technicznego charakteru społeczeństwa.</p>											
<p>Program ramowy:</p> <p>Wymiary i perspektywy poznawcze techniki: techniczna, biologiczna, antropologiczna, społeczna. Koncepcje pojęcia i znaczenie ogólnej teorii systemów. Systemy działaniowe: pojęcie, funkcja, struktura, ludzkie systemy działaniowe i ich hierarchia. Systemy rzeczowe: pojęcie i hierarchia, funkcje, struktury, klasyfikacja. Systemy socjotechniczne: społeczny podział pracy, socjotechniczny podział pracy, integracja społeczna. Systemy celów: pojęcie i struktura, problem środek-cel. Użytkowanie systemów rzeczowych: struktura użytkowania, identyfikacja socjotechniczna, integracja socjotechniczna i zasady technizacji, warunki i skutki, socjalizacja techniczna. Powstawanie systemów rzeczowych: pojęcie rozwoju technicznego, fazy ontogenezy technicznej, wynalazek jako pomysł użytkowy, intuicjonistyczna i racjonalistyczna koncepcja wynalazku, model genezy techniki.</p>											
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gawrysiak M.: Analiza systemowa urządzenia mechatronicznego. Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok 2003. Ropohl, G.: Allgemeine Technologie. Eine Systemtheorie der Technik. Hanser 1999. Gawrysiak M.: Edukacja metatechniczna. Wprowadzenie do celów i treści kształcenia ogólnotechnicznego. Wydawnictwo Politechniki Radomskiej 1998. 											
Zasady zaliczenia zajęć:		Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Marek Gawrysiak					

Kod	D	W	2	3	B		
Nazwa przedmiotu: Mechanika oddziaływań kontaktowych							
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:	Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej						
Przedmioty poprzedzające:	Mechanika ciała stałego						
Liczba godzin:	W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0		
Cel zajęć: Zapoznanie się z rozwiązaniami wybranych zagadnień kontaktowych teorii sprężystości i termosprężystości oraz z polami naprężeń wywołanych obciążeniami kontaktowymi.							
Program ramowy: Rozwiązanie pierwszego zagadnienia teorii sprężystości dla półprzestrzeni. Trójwymiarowe zagadnienie Hertza. Zagadnienia kontaktowe z uwzględnieniem tarcia. rozwiązanie pierwszego zagadnienia teorii sprężystości dla warstwy. Pole naprężeń w warstwie wierzchniej wywołane obciążeniami kontaktowymi. Zagadnienia kontaktowe z uwzględnieniem wywarzania ciepła. Uwzględnienie chropowatości i falistości powierzchni w zagadnieniach kontaktowych teorii sprężystości.							
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Timoshenko S., Goodier J.N.: Theory of elasticity, McGraw-Hill Book Company, New York 1951. 2. Johnson K.L.: Contact mechanics, Cambridge University Press, Cambridge 1987 (istnieje tłumaczenie na język rosyjski). 3. Galin L.A.: Kontaknyje zadači teorii uprugosti i wjazkouprugosti, Nauka, Moskva 1980 (po rosyjsku). 4. Kulczycki R.: Przestrzenne zagadnienia kontaktowe termosprężystości, Rozprawy naukowe Nr 95, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2002. 5. Gupta P.K., Walowit J.A.: Contact stresses between an elastic cylinder and a layered elastic solid, Trans ASME, J. Lubr. Technol. 250-257, 1974. 6. Diao D. F., Kato K., Hayashi K.: The maximum tensile stress on a hard coating under sliding friction, Tribology International, 27, No 4, 267-272, 1994. 7. Lo C.C.: Elastic contact of rough cylinders, Int. J. Mech. Sci., 11, 105-115, 1969. 							
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. Roman Kulchyskyy			

Kod	D	W	2	4	B		
Nazwa przedmiotu:		Termomechanika					
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn		Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne	
Jednostka prowadząca:		Katedra Mechaniki i Informatyki Stosowanej					
Przedmioty poprzedzające:		Matematyka Stosowana Mechanika Ciała Stałego					
Liczba godzin:		W - 14	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0	
Cel zajęć: Znajomość z metodami rozwiązywania zagadnień początkowo-brzegowych dla równań różniczkowych przewodnictwa cieplnego i termosprężystości							
Program ramowy: <p>Przewodnictwo cieplne: Równania różniczkowe przewodnictwa cieplnego. Warunki brzegowe i początkowe. Metoda rozdzielania zmiennych w prostokątnym, walcowym i sferycznym układach współrzędnych. Zastosowanie twierdzenia Duhamel'a. Metoda funkcji Green'a. Technika transformacji całkowych. Przybliżone analityczne metody. Nieliniowe zagadnienia. Przewodnictwo cieplne w ciele anizotropowym. Efekty dynamiczne.</p> <p>Termosprężystość: Podstawowe związki i równania termosprężystości. Stacjonarne przestrzenne zagadnienia termosprężystości. Zagadnienia termosprężystości dla poruszających się źródeł ciepła. Stacjonarne i quasi-stacjonarne płaskie i osiowo symetryczne zagadnienia termosprężystości.</p>							
Literatura:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Carslaw H.S. and Jaeger J.C., Conduction of Heat in Solids, Clarendon Press, London 1959. 2. Luikow A.V., Analytical Heat Diffusion Theory, Academic Press, New York 1968. 3. Sneddon I.N. Use of Integral Transforms, McGraw-Hill Book Co., Inc., New York 1972. 4. Ozisik N.M. Heat Conduction, John Wiley and Sons, New York 1980. 5. Nowacki W. Thermoelasticity, PWN, Warsaw, 1986. 6. Noda N., Hetnarski R., Tanigawa Y., Thermal Stresses, Taylor and Francis 2003. 							
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu:	Program opracował			
			21.05.2007	Prof. dr hab. Oleksandr Yevtushenko			

Kod	D	W	2	5	B		
Nazwa przedmiotu: Mechanika uszkodzeń i pękania							
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:		Katedra Budowy i Eksploatacji Maszyn					
Przedmioty poprzedzające:		Matematyka stosowana, Mechanika ciała stałego					
Liczba godzin:		W - 23	C - 0	L - 5	P - 0	S - 0	
Cel zajęć: Zaznajomienie uczestników studiów z metodami analizy i modelowania zjawisk zmęczenia i pękania materiałów w zagadnieniach płaskich i przestrzennych.							
Program ramowy:							
<u>Wykłady</u> Zmęczenie materiału, hipotezy i modele kumulacji uszkodzeń zmęczeniowych, funkcja uszkodzenia, zmęczenie niskocyklowe, zmęczenie w ujęciu statystycznym, teoria szczelin dla zagadnień liniowo-sprężystych, teoria Griffitha, szczelina matematyczna, rozwiązania Westergarda i Williamsa, osobliwość pola naprężeń, współczynniki intensywności naprężenia K, rozwiązania asymptotyczne, metody obliczania współczynników K w zagadnieniach płaskich i przestrzennych, funkcje korekcyjne, szczelina w PSN i PSO, odporność na pęknięcie, kryteria pęknięcia: naprężeniowe, odkształceniowe, energetyczne, lokalne i nielocalne, zasady wyznaczania KIC, współczynnik uwalniania energii, zagadnienia sprężysto-plastyczne, modele strefy plastycznej przed wierzchołkiem pęknięcia, propagacja pęknięcia zmęczeniowego, modele propagacyjne, cykle przeciążeniowe, modele opóźnienia wzrostu szczeliny, modele propagacyjne w złożonych stanach obciążenia.							
<u>Laboratorium</u> Zapoznanie uczestników z obowiązującymi procedurami doświadczalnego wyznaczania charakterystyk zmęczeniowych i odporności na kruche pęknięcie.							
Literatura:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kocańda S.: Zmęczeniowe pęknięcie metali, WNT, Warszawa 1985. 2. Seweryn A.: Modelowanie zagadnień kumulacji uszkodzeń i pęknięcia w złożonych stanach obciążeń, Białystok 2004. 3. Murakami Y.: Stress intensity factors handbook, Pergamon Press 1987 4. Broberg K. B.: Cracks and fracture, Academic Press, London 1999. 5. Neimitz A.: Mechanika pęknięcia, PWN, Warszawa 1998. 5. Skrzypek J., Ganczarski A.: Modeling of Material Damage and Failure of Structures, Theory and applications, Springer-Verlag, Berlin Hei 							
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. Krzysztof Molski		

Kod	D	W	2	6	B		
Nazwa przedmiotu: Zarządzanie eksploatacją maszyn							
Kierunek studiów	Budowa i eksploatacja maszyn			Semestr:	-	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne
Jednostka prowadząca:	Katedra Automatyki i Robotyki						
Przedmioty poprzedzające:	Tribologia I, Diagnostyka i niezawodność						
Liczba godzin:	W - 28	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0		
Cel zajęć: Znajomość zarządzania systemami eksploatacji maszyn.							
Program ramowy: Strategie eksploatacji i wskaźniki. Podatność eksploatacyjna, jej miary i wskaźniki. Systemy użytkowania i miary procesu użytkowania. Systemy obsługi i wskaźniki procesu obsługi. Zarządzanie niezawodnością, miary i wskaźniki. Proste i złożone modele procesu eksploatacji. Zarządzanie eksploatacją za pomocą rachunku kosztów. Informatyczne systemy zarządzania eksploatacją maszyn.							
Literatura: 1. Niziński S., i inni: Eksploatacja obiektów technicznych. ITE, Radom 2002. 2. Woropay J.: Podstawy racjonalnej eksploatacji maszyn. ATR, Bydgoszcz 1996. 3. Żółtowski B., Cempel C.: Inżynieria diagnostyki maszyn, ITE, Radom 2004. 4. Niziński S., Michalski R.: Diagnostyka obiektów technicznych. ITE, Radom 2002. 5. Griffin R.: Podstawy zarządzania organizacjami. PWN, Warszawa 1996.							
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie	Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracował Prof. nzw. dr hab. inż. J. Błachnio			

Kod	D	W	E	1					
Nazwa przedmiotu: Ekonomia									
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	VII	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne		
Jednostka prowadząca:		Katedra Ekonomii i Nauk Społecznych							
Przedmioty poprzedzające:									
Liczba godzin:		W - 28	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0			
Cel zajęć: <ol style="list-style-type: none"> 1. przekazanie niezbędnej wiedzy do analizy zachowania się podmiotów gospodarczych na rynku 2. opanowanie języka mikroekonomii i makroekonomii oraz precyzyjnego określania pojęć i kategorii ekonomicznych 3. wskazywanie na przyczyny i skutki zjawisk we współczesnej rzeczywistości gospodarczej 									
Program ramowy: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomia jako nauka 2. Rynek i elementy rynku 3. Teoria konsumenta 4. Przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej 5. Produkcja, czynniki produkcji i koszty produkcji 6. Struktury rynku 7. Rynki czynników produkcji 8. Rola państwa w gospodarce 9. Podstawowe makrowielkości gospodarcze 10. Budżet państwa i system pieniężno-kredytowy 11. Bezrobocie i inflacja w gospodarce 12. Czynniki wzrostu gospodarczego 13. Handel i finanse międzynarodowe 14. Problemy rozwoju gospodarki światowej 									
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Elementarne zagadnienia ekonomii, red. R. Milewski, PWN, Warszawa 2003 2. Makro- i mikroekonomia, red. S. Marcinek, PWN, Warszawa 2002. 3. P.A. Samuelson, W. D. Nordhaus, Ekonomia t. 1 i 2, PWN, Warszawa 2001 4. Ekonomia, red. J. Beksiak, PWN, Warszawa 2003 									
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne		Data opracowania programu: 21.05.2007		Program opracowała dr Danuta Bargłowska				

Kod	D	W	H	1					
Nazwa przedmiotu: Socjologia									
Kierunek studiów	Budowa i Eksploatacja Maszyn			Semestr:	VII	Rodzaj studiów:	III stopnia, stacjonarne		
Jednostka prowadząca:		Katedra Ekonomii i Nauk Społecznych							
Przedmioty poprzedzające:									
Liczba godzin:		W - 28	C - 0	L - 0	P - 0	S - 0			
<p>Cel zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami w zakresie socjologii ogólnej, • poznanie związków między socjologią jako nauką a działaniem społecznym, faktami społecznymi – ukazanie zmian społecznych wraz z ich społecznymi konsekwencjami; • ukazanie makro- i mikrospołecznych podstaw kształtowania się zmian społecznych (przemiany społeczeństw, osobowość człowieka ponowoczesnego); • ukazanie koncepcji podstawowych teorii socjologicznych; • ukazanie turystyki jako przedmiotu badawczego – zaznajomienie studentów z podstawowymi socjologicznymi metodami badawczymi; praktyczne ich wykorzystanie w ramach zajęć; 									
<p>Program ramowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Alfabet” socjologa: człowiek i „jego biologia” w perspektywie społecznej – rasa, płeć, ciało i ich wpływ na stosunki społeczne; człowiek tworzący więzi społeczne (typy więzi, typy integracji społecznej, rozpad więzi – atomizacja); człowiek – uczestnik grup społecznych (organizacja społeczna i instytucja, społeczna, pojęcie i wymiary kontroli społecznej). 2. Dynamika społeczna – ruchliwość społeczna. Od zachowań społecznych do działań społecznych. 3. Przemiany społeczeństwa: od społeczeństwa tradycyjnego do ponowoczesnego; osobowość nowoczesna. 4. Osobowość w perspektywie psychologicznej oraz społecznej. 5. Społeczeństwo w socjologicznych perspektywach: funkcjonalnej, konfliktu, wymiany, interakcjonistycznej. 6. Socjologia jako nauka o metodach badawczych – istota i cel badań socjologicznych. 									
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sztompka P.: Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2002. 2. Giddens A.: Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005. 3. Kulpińska J.: Człowiek jako istota społeczna, w: Socjologia. Problemy podstawowe, Z. Krawczyk, W. Morawski (red.), Warszawa 1991. 									
Zasady zaliczenia zajęć:	Zaliczenie pisemne			Data opracowania programu:	Program opracował				
				21.05.2007	Prof. nzw. dr hab. Tadeusz Klementewicz				